

1118**USTAWA**

z dnia 9 listopada 2000 r.

o repatriacji.

Uznając, że powinnością Państwa Polskiego jest umożliwienie repatriacji Polakom, którzy pozostali na Wschodzie, a zwłaszcza w azjatyckiej części byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, i na skutek deportacji, zesłań i innych prześladowań narodowościowych lub politycznych nie mogli w Polsce nigdy się osiedlić,

postanawia się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady nabycia obywatelstwa polskiego w drodze repatriacji, prawa repatrianta, a także zasady i tryb udzielania pomocy repatriantom i członkom ich rodzin.

2. Repatriantem jest osoba polskiego pochodzenia, która przybyła do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizej repatriacyjnej z zamiarem osiedlenia się na stałe.

Art. 2. Ilekroć w przepisach ustawy jest mowa o:

- 1) konsulu — oznacza to konsula w rozumieniu ustawy z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 9, poz. 34, z 1997 r. Nr 114, poz. 739, z 1998 r. Nr 117, poz. 757 oraz z 1999 r. Nr 52, poz. 532),
- 2) najbliższej rodzinie repatrianta — oznacza to małżonka repatrianta i niepełnoletniego pozostającego pod władzą rodzicielską co najmniej jednego z małżonków.

Art. 3. 1. O ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej, do postępowania w sprawach uregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do postępowania w sprawach uregulowanych w ustawie, należących do właściwości konsulów, stosuje się przepisy o funkcjach konsulów Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 2**Nabycie obywatelstwa polskiego w drodze repatriacji i zasady udzielania zezwoleń na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla członków najbliższej rodziny repatrianta**

Art. 4. Osoba przybywająca do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizej repatriacyjnej nabywa oby-

watelstwo polskie z mocy prawa z dniem przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 5. 1. Za osobę polskiego pochodzenia, w rozumieniu niniejszej ustawy, uznaje się osobę deklarującą narodowość polską i spełniającą łącznie następujące warunki:

- 1) co najmniej jedno z jej rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków było narodowości polskiej,
- 2) wykaże ona swój związek z polskością, w szczególności przez pielęgnowanie polskiej mowy, polskich tradycji i zwyczajów.

2. Za osobę polskiego pochodzenia uznaje się również osobę deklarującą narodowość polską, która posiadała w przeszłości obywatelstwo polskie lub co najmniej jedno z jej rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków posiadało obywatelstwo polskie oraz spełniającą warunek określony w ust. 1 pkt 2.

3. Warunek określony w ust. 1 pkt 1 uważa się za spełniony, jeżeli co najmniej jedno z rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków wnioskodawcy potwierdziło swoją przynależność do Narodu Polskiego przez, w szczególności, pielęgnowanie polskich tradycji i zwyczajów.

4. Decyzje w sprawach, o których mowa w ust. 1, wydaje konsul.

Art. 6. 1. Dowodami potwierdzającymi polskie pochodzenie mogą być dokumenty, wydane przez polskie władze państwowe lub kościelne, a także przez władze byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, dotyczące wnioskodawcy lub jego rodziców, dziadków lub pradziadków, a w szczególności:

- 1) polskie dokumenty tożsamości,
- 2) akty stanu cywilnego lub ich odpisy albo metryki chrztu poświadczające związek z polskością,
- 3) dokumenty potwierdzające odbycie służby wojskowej w Wojsku Polskim, zawierające wpis informujący o narodowości polskiej,
- 4) dokumenty potwierdzające fakt deportacji lub uwięzienia, zawierające wpis informujący o narodowości polskiej,
- 5) dokumenty tożsamości lub inne dokumenty urzędowe zawierające wpis informujący o narodowości polskiej.

2. Dowodami potwierdzającymi polskie pochodzenie mogą być również inne dokumenty, a w szczególności:

- 1) o rehabilitacji osoby deportowanej, zawierające wpis informujący o jej narodowości polskiej,
- 2) potwierdzające prześladowanie osoby ze względu na jej polskie pochodzenie.

Art. 7. 1. W drodze repatriacji nabywa obywatelstwo polskie również niepełnoletni pozostający pod władzą rodzicielską repatrianta. Jednakże w przypadku, gdy repatriantem jest tylko jedno z rodziców, niepełnoletni nabywa obywatelstwo polskie jedynie za zgodą drugiego z rodziców, wyrażoną w oświadczeniu złożonym przed konsulem.

2. Niepełnoletni pozostający pod opieką nabywa obywatelstwo polskie w drodze repatriacji, jeżeli dokona jej za zgodą opiekuna wyrażoną w oświadczeniu złożonym przed konsulem.

3. Nabycie obywatelstwa polskiego na podstawie ust. 1 i 2 przez niepełnoletniego, który ukończył 16 lat, może nastąpić jedynie za jego zgodą.

Art. 8. Wiza repatriacyjna nie może być wydana osobie, która:

- 1) utraciła obywatelstwo polskie nabyte w drodze repatriacji na podstawie niniejszej ustawy lub
- 2) repatriowała się z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na podstawie umów repatriacyjnych zawartych w latach 1944—1957 przez Rzeczpospolitą Polską albo przez Polską Rzeczpospolitą Ludową z Białoruską Socjalistyczną Republiką Radziecką, Ukraińską Socjalistyczną Republiką Radziecką, Litewską Socjalistyczną Republiką Radziecką i Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich do jednego z państw będących stroną tych umów, lub
- 3) w czasie pobytu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej działała na szkodę podstawowych interesów Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 4) uczestniczyła lub uczestniczy w łamaniu praw człowieka.

Art. 9. 1. Wiza repatriacyjna może być wydana osobie polskiego pochodzenia, która przed dniem wejścia w życie ustawy zamieszkiwała na stałe na terytorium obecnej Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżan, Republiki Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Tadżykistanu, Republiki Turkmenistanu, Republiki Uzbekistanu albo azjatyckiej części Federacji Rosyjskiej.

2. Wiza repatriacyjna może być również wydana dziecku osoby, o której mowa w ust. 1.

Art. 10. Rada Ministrów może określić, w drodze rozporządzenia, inne państwa lub inne części Federa-

cji Rosyjskiej niż wymienione w art. 9, których obywatele polskiego pochodzenia mogą ubiegać się o wydanie wizen repatriacyjnych, w szczególności w których osoby polskiego pochodzenia są dyskryminowane ze względów religijnych, narodowościowych lub politycznych.

Art. 11. 1. Osobie, która nie posiada zapewnionego w Rzeczypospolitej Polskiej lokalu mieszkalnego i utrzymania, a spełnia pozostałe warunki do uzyskania wizen repatriacyjnych, konsul wydaje decyzję o przyrzeczeniu wydania wizen repatriacyjnych.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw zagranicznych może uchylić w terminie 10 lat od jej wydania, jeżeli:

- 1) osoba polskiego pochodzenia zostanie w tym okresie skazana w Rzeczypospolitej Polskiej prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne na karę co najmniej roku pozbawienia wolności lub
- 2) osoba polskiego pochodzenia zostanie w tym okresie skazana poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne, będące zbrodnią w rozumieniu prawa polskiego, na karę co najmniej roku pozbawienia wolności, lub
- 3) dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe, lub
- 4) decyzja wydana została w wyniku przestępstwa, lub
- 5) wyjdą na jaw dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji, nie znane organowi, który wydał decyzję.

3. Minister właściwy do spraw zagranicznych uchyła decyzję o przyrzeczeniu wydania wizen repatriacyjnych nie później niż w terminie 10 lat od jej wydania, jeżeli ustali istnienie podstaw do stwierdzenia nieważności decyzji, określonych w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 12. 1. Konsul wydaje wizę repatriacyjną po przedstawieniu dowodu potwierdzającego posiadanie lub zapewnienie lokalu mieszkalnego i źródeł utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „warunkami do osiedlenia się”.

2. Dowodem potwierdzającym zapewnienie warunków do osiedlenia się jest:

- 1) uchwała rady gminy, zawierająca zobowiązanie zapewnienia warunków do osiedlenia się przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy,
- 2) oświadczenie osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, sporządzone w formie aktu nota-

rialnego, zawierające zobowiązanie zapewnienia warunków do osiedlenia się przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 5.

3. Uchwała oraz oświadczenie, o których mowa w ust. 2, powinny zawierać w szczególności wskazanie lokalu mieszkalnego, formę udostępnienia tego lokalu, wskazanie źródeł uzyskiwania lub zapewnienia dochodu.

4. Dowód potwierdzający źródła utrzymania nie jest wymagany od osób, którym przysługują uprawnień emerytalne lub rentowe w rozumieniu przepisów emerytalnych i rentowych Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Oświadczenie osoby fizycznej, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, zawierające zobowiązanie do zapewnienia warunków do osiedlenia się może dotyczyć wyłącznie wstępnych, zstępnych lub rodzeństwa tej osoby.

Art. 13. W zakresie nieuregulowanym w ustawie w sprawach o wydanie wize repatriacyjnej stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 114, poz. 739 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1126).

Art. 14. 1. Minister właściwy do spraw zagranicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania w sprawach o wydanie wize repatriacyjnej, a także wzór wniosku o wydanie wize repatriacyjnej oraz dokumenty wymagane do jej wydania.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien obejmować dane małżonka wnioskodawcy, jeżeli jest osobą polskiego pochodzenia, oraz niepełnoletniego pozostającego pod władzą rodzicielską wnioskodawcy, jeżeli zamierzają osiedlić się wspólnie z wnioskodawcą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 15. 1. Jeżeli małżonek wnioskodawcy nie jest osobą polskiego pochodzenia i zamierza osiedlić się wspólnie z wnioskodawcą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do wniosku, o którym mowa w art. 14 ust. 1, dołącza się wniosek tego małżonka o wydanie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Małżonkowi repatrianta niebędącemu osobą polskiego pochodzenia udziela się zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach, jak dla małżonka obywatela polskiego, określonych w ustawie o cudzoziemcach, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. W przypadku braku zgody, o której mowa w art. 7, do niepełnoletniego pozostającego pod władzą rodzicielską repatrianta lub niepełnoletniego pozostającego pod władzą rodzicielską małżonka repatrianta stosuje się odpowiednio ust. 1 i 2.

4. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2, wydaje lub odmawia jego wydania minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Rozdział 3

Uznanie za repatrianta

Art. 16. 1. Za repatrianta może być również uznana osoba, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest polskiego pochodzenia,
- 2) przed dniem wejścia w życie ustawy zamieszkiwała na stałe na terytorium, o którym mowa w art. 9,
- 3) nie zachodzą co do niej okoliczności, o których mowa w art. 8,
- 4) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, udzielonego w związku z pobieraniem nauki w szkole wyższej jako stypendyście strony polskiej na podstawie przepisów o podejmowaniu i odbywaniu studiów przez osoby niebędące obywatelami polskimi,
- 5) złożył wniosek do wojewody w terminie 12 miesięcy od ukończenia szkoły wyższej.

2. Organem właściwym do wydania decyzji o uznaniu za repatrianta osoby, o której mowa w ust. 1, jest wojewoda.

3. Osoba, o której mowa w ust. 1, nabywa obywatelstwo polskie z dniem, w którym decyzja o uznaniu za repatrianta stała się ostateczna.

4. Decyzja o uznaniu za repatrianta osoby, o której mowa w ust. 1, powoduje, że przy ustalaniu prawa tej osoby do świadczeń emerytalnych i rentowych oraz ich wysokości w Rzeczypospolitej Polskiej okresy zatrudnienia za granicą uwzględnia się jako okresy składowe.

5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 41 ust. 1 i 2, wzór wniosku o uznanie za repatrianta oraz wymagane dokumenty.

Rozdział 4

Formy i tryb udzielania pomocy dla repatriantów

Art. 17. 1. Repatriantowi oraz przybywającym z nim do Rzeczypospolitej Polskiej członkom najbliższej rodziny repatrianta, pozostającym we wspólnym gospodarstwie domowym, udziela się jednorazowo pomocy ze środków budżetu państwa na:

- 1) pokrycie kosztów przejazdu od najbliższego miejsca zamieszkania za granicą stacji kolejowej do miejsca osiedlenia się w Rzeczypospolitej Pol-

skiej, w wysokości ceny biletu kolejowego drugiej klasy oraz równowartości ceny jednego biletu kolejowego drugiej klasy na pokrycie kosztów przewozu mienia,

2) zagospodarowanie i bieżące utrzymanie, w wysokości dwukrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, zwanego dalej „przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem”, w kwartale poprzedzającym dzień przyznania pomocy, na każdego członka rodziny,

3) pokrycie kosztów związanych z podjęciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nauki przez niepełnoletniego, podlegającego obowiązkowi szkolnemu w rozumieniu art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550 i Nr 104, poz. 1104), w wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na każde dziecko.

2. Repatriantowi, który przybył do Rzeczypospolitej Polskiej z terenów azjatyckich byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i poniósł koszty związane z remontem lub adaptacją lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, udziela się pomocy ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie poniesionych kosztów.

3. Repatriantowi, który przybył do Rzeczypospolitej Polskiej z terenów innych niż określone w ust. 2, może być udzielona pomoc ze środków budżetu państwa na częściowe pokrycie kosztów związanych z remontem lub adaptacją lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, poniesionych przez repatrianta, jeżeli repatriant znajduje się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej.

4. Pomoc, o której mowa w ust. 2 i 3, stanowi zwrot udokumentowanych i uzasadnionych kosztów. Kwota udzielonej pomocy nie może przekroczyć wysokości kwoty stanowiącej równowartość iloczynu 200% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia oraz liczby członków najbliższej rodziny repatrianta pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym.

5. Pomoc, o której mowa w ust. 1, przyznaje oraz ustala jej wysokość, w drodze decyzji, minister właściwy do spraw wewnętrznych.

6. Pomoc, o której mowa w ust. 2, przyznaje oraz ustala jej wysokość, w drodze decyzji, starosta wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

7. Pomoc, o której mowa w ust. 3, przyznaje oraz ustala jej wysokość albo odmawia jej przyznania,

w drodze decyzji, starosta wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej.

8. Wyплаты kwoty stanowiącej równowartość pomocy, o której mowa w ust. 1, 2 i 3, dokonuje starosta.

9. Konsul może przyznać i wypłacić kwotę stanowiącą równowartość pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli osoba, której wydano wizę repatriacyjną, nie posiada wystarczających środków na pokrycie kosztów podróży do Rzeczypospolitej Polskiej.

10. Organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w sprawach, o których mowa w ust. 6 i 7, jest wojewoda.

Art. 18. 1. Osobie, której wydano decyzję o przyrzeczeniu wydania wizy repatriacyjnej, a okoliczności pobytu na terytorium, o którym mowa w art. 9, uniemożliwiły tej osobie poznanie języka polskiego, konsul może zapewnić pokrycie kosztów uczestnictwa w kursie nauki języka polskiego.

2. Repatriantowi i przybyłym z nim do Rzeczypospolitej Polskiej członkom najbliższej rodziny repatrianta może być udzielona pomoc przez zapewnienie uczestniczenia w bezpłatnych kursach języka polskiego i adaptacji w społeczeństwie polskim.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oraz minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego organizują lub mogą zlecić organizację kursów, o których mowa w ust. 1 i 2, organizacji społecznej posiadającej znaczący dorobek w zakresie pomocy repatriantom.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje kursów języka polskiego i adaptacyjnych oraz sposób ich organizacji, uwzględniając w szczególności stopień znajomości języka polskiego i wiek uczestnika kursu, możliwość zapewnienia bezpłatnego zakwaterowania, wyżywienia i zwrotu kosztów dojazdu uczestnikom kursów, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz potrzebę przygotowania dzieci do podjęcia nauki w szkole.

Art. 19. 1. Pomoc, o której mowa w art. 17 ust. 1, powinna być wypłacona w terminie 60 dni od dnia nabycia przez repatrianta obywatelstwa polskiego.

2. Pomoc, o której mowa w art. 17 ust. 2, oraz zwrot kosztów, o którym mowa w art. 22, mogą być udzielone w terminie 24 miesięcy od dnia nabycia przez repatrianta obywatelstwa polskiego.

Art. 20. Formy, wysokość i tryb przyznawania pomocy dla repatrianta i członków najbliższej rodziny repatrianta przez jednostki samorządu terytorialnego określają organy stanowiące tych jednostek.

Rozdział 5

Formy i tryb udzielania pomocy gminom

Art. 21. 1. Gminie, która zapewni lokal mieszkalny repatriantowi i członkom najbliższej rodziny repatrianta, udziela się dotacji celowej z budżetu państwa na podstawie porozumienia zawartego z właściwym wojewodą. Dotacja celowa nie może być niższa od kwoty określonej w art. 17 ust. 4, zaś wysokość dotacji powinna być proporcjonalnie zwiększona w zależności od wysokości nakładów poniesionych przez gminę na zapewnienie lokalu mieszkalnego.

2. Dotacji udziela się tym gminom, których organy nie określiły imiennie repatriantów, którym zapewniły lokal mieszkalny z zasobów komunalnych i zobowiązały się do zawarcia umowy najmu tego lokalu mieszkalnego na czas nieokreślony.

3. Wniosek o przyznanie dotacji gmina składa do właściwego wojewody.

4. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać:

- 1) szczegółowy opis udzielonej repatriantowi i członkom najbliższej rodziny repatrianta pomocy mieszkaniowej,
- 2) dotację celową należną gminie zapewniającej lokal mieszkalny i tryb płatności,
- 3) tryb kontroli podejmowanych przez gminę działań,
- 4) sposób rozliczenia udzielonej dotacji celowej i zasady zwrotu niewykorzystanej albo wykorzystanej niezgodnie z celem dotacji lub jej części.

Art. 22. Gminie, która udzieliła repatriantowi pomocy poprzez pokrycie kosztów związanych z remontem lub adaptacją lokalu mieszkalnego w miejscu osiedlenia się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, właściwy wojewoda, na wniosek tej gminy, dokonuje zwrotu kosztów udzielonej pomocy w wysokości i na zasadach określonych w art. 17 ust. 4.

Rozdział 6

Aktywizacja zawodowa repatriantów

Art. 23. 1. W celu zapewnienia repatriantowi źródła utrzymania i w celu jego aktywizacji zawodowej gmina może refundować pracodawcy część kosztów poniesionych na:

- 1) wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne,
- 2) wyposażenie stanowiska pracy,
- 3) szkolenie zawodowe repatrianta.

2. Formy aktywizacji zawodowej, o których mowa w ust. 1, są realizowane na podstawie umowy zawartej pomiędzy zarządem gminy a pracodawcą.

3. Formy aktywizacji zawodowej, o których mowa w ust. 1, mogą być realizowane w okresie nie dłuższym niż 5 lat od dnia nabycia przez repatrianta obywatelstwa polskiego, przy czym co najmniej jedna z tych form powinna być realizowana w pierwszym roku od dnia nabycia obywatelstwa polskiego.

Art. 24. Zarząd gminy może dokonywać, przez okres do 24 miesięcy, zwrotu poniesionych przez pracodawcę kosztów wynagrodzenia, nagród oraz składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu zatrudnienia repatrianta w pełnym wymiarze czasu pracy, pod warunkiem jego zatrudnienia przez co najmniej 48 miesięcy.

Art. 25. Zarząd gminy może zwrócić poniesione przez pracodawcę koszty na wyposażenie stanowiska pracy dla repatrianta, pod warunkiem jego zatrudnienia przez co najmniej 48 miesięcy.

Art. 26. 1. Jeżeli repatriant nie posiada jakichkolwiek kwalifikacji lub posiada kwalifikację, na które brak jest ofert na lokalnym rynku pracy, może być przeszkolony przez pracodawcę w celu podniesienia lub zmiany jego kwalifikacji.

2. Pracodawca otrzymuje zwrot kosztów szkolenia, w wysokości do trzykrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, pod warunkiem zatrudnienia przeszkolonego repatrianta przez co najmniej 24 miesiące.

Art. 27. Wobec repatrianta mogą być stosowane jedna lub kilka form aktywizacji zawodowej, o których mowa w art. 23 ust. 1, jednak łączna kwota wydatkowana z tych tytułów nie może przekroczyć dwudziestokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Art. 28. 1. Formy aktywizacji zawodowej, o których mowa w art. 23 ust. 1, finansowane są w formie dotacji celowej ze środków wyodrębnionych na ten cel w budżetach wojewodów.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, pochodzą z rezerwy celowej budżetu państwa „Pomoc dla repatriantów”.

3. Gminy organizujące aktywizację zawodową repatriantów mogą ubiegać się o środki na ten cel, składając wnioski do właściwego wojewody.

4. Zadania gminy w zakresie aktywizacji zawodowej repatriantów są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

5. Organy zatrudnienia udzielają gminom wszechstronnej pomocy w organizacji aktywizacji zawodowej repatriantów.

Rozdział 7

Ewidencje i rejestry oraz przetwarzanie danych

Art. 29. 1. W celu umożliwienia kandydatom na repatriantów poszukiwać właściwych warunków do osiedlenia się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tworzy się ewidencję lokali mieszkalnych i źródeł utrzymania dla repatriantów.

2. Ewidencja obejmuje dane zawarte w uchwałach i oświadczeniach, o których mowa w art. 12 ust. 2, niewskazujących imiennie osoby mogącej ubiegać się o wydanie wizy repatriacyjnej.

3. Ewidencję prowadzi minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 30. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzi ewidencję osób ubiegających się o wydanie wizy repatriacyjnej i członków ich rodzin, które nie posiadają w Rzeczypospolitej Polskiej zapewnionego lokalu mieszkalnego lub źródła utrzymania.

2. Ewidencja zawiera następujące dane osób ubiegających się o wydanie wizy repatriacyjnej i członków ich rodzin objętych wnioskiem o wydanie wizy repatriacyjnej:

- 1) imię i nazwisko,
- 2) miejsce zamieszkania za granicą i miejsce zamierzonego osiedlenia się w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) narodowość i pochodzenie etniczne,
- 4) obywatelstwo,
- 5) zawód, wykształcenie, kwalifikacje zawodowe,
- 6) oczekiwania co do zapewnienia warunków na osiedlenie się,
- 7) prześladowania polityczne i narodowościowe,
- 8) stan zdrowia.

Art. 31. 1. Dane z ewidencji, o której mowa w art. 29, udostępniane są za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej osobom, którym wydano decyzję o przyrzeczeniu wydania wizy repatriacyjnej, w kolejności złożenia kompletnych wniosków o wydanie wizy repatriacyjnej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, powinny być udostępniane w pierwszej kolejności osobom deportowanym i prześladowanym z przyczyn narodowościowych lub politycznych, których wiek i zły stan zdrowia uzasadnia szybką repatriację do Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Akceptacja warunków do osiedlenia się przez osobę, której udostępniono z ewidencji dane o tych

warunkach, oznacza spełnienie wymogu, o którym mowa w art. 12 ust. 1.

Art. 32. Konsul prowadzi rejestr złożonych wniosków i decyzji wydanych w sprawach:

- 1) o wydanie wizy repatriacyjnej,
- 2) o wydanie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 33. Minister właściwy do spraw wewnętrznych prowadzi centralny rejestr wniosków, decyzji i postanowień wydanych w sprawach:

- 1) o wydanie wizy repatriacyjnej,
- 2) o wydanie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) o udzielenie pomocy repatriantom ze środków budżetu państwa.

Art. 34. Dane zawarte w rejestrach i ewidencjach mogą być przetwarzane i udostępniane za pośrednictwem urządzeń teleinformatycznych.

Art. 35. Bez zgody osób objętych wnioskami, o których mowa w art. 32 i art. 33, mogą być, w postępowaniach określonych w ustawie, przetwarzane dane dotyczące:

- 1) obywatelstwa,
- 2) narodowości i pochodzenia etnicznego,
- 3) zawodu, wykształcenia i kwalifikacji zawodowych,
- 4) oczekiwań co do zapewnienia warunków na osiedlenie się,
- 5) prześladowań politycznych i narodowościowych,
- 6) stanu zdrowia.

Art. 36. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wzory ewidencji i rejestrów, o których mowa w art. 29, art. 30, art. 32, art. 33, i sposób przetwarzania danych zawartych w tych ewidencjach i rejestrach.

Rozdział 8

Finansowanie zadań z budżetu państwa

Art. 37. Środki finansowe na realizację zadań określonych w ustawie, finansowanych z budżetu państwa, pochodzą z rezerwy celowej budżetu państwa i pozostają w dyspozycji właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych.

Art. 38. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania w sprawach:

- 1) podziału rezerwy celowej budżetu państwa pozostającej w dyspozycji właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych na budżety wojewodów, uwzględniając liczbę złożonych zapewnień warunków do osiedlenia się repatriantom,
- 2) udzielania dotacji gminie na realizację aktywizacji zawodowej repatriantów,
- 3) udzielania dotacji gminie, która zapewniła repatriantom lokal mieszkalny z zasobów komunalnych,
- 4) przekazywania staroście z budżetu wojewody środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z udzieleniem repatriantom pomocy,
- 5) zwrotu gminie, przez wojewodę, kosztów poniesionych na pokrycie remontów lub adaptacji lokali mieszkalnych,
- 6) wzory wniosków o udzielenie gminie dotacji określonych w pkt 2 i 3.

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 39. W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. z 1997 r. Nr 25, poz. 128, Nr 28, poz. 153, Nr 41, poz. 255, Nr 63, poz. 403, Nr 93, poz. 569, Nr 107, poz. 692, Nr 121, poz. 770 i Nr 123, poz. 776, z 1998 r. Nr 66, poz. 431, Nr 106, poz. 668, Nr 108, poz. 684, Nr 137, poz. 887, Nr 162, poz. 1112, 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 60, poz. 636 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 31, poz. 384, Nr 48, poz. 550 i Nr 70, poz. 820) w art. 23 w ust. 1 w pkt 2 w lit. g) kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się lit. h) w brzmieniu:

„h) był zatrudniony za granicą i przybył do Rzeczypospolitej Polskiej jako repatriant.”

Art. 40. W ustawie z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 114, poz. 739 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1126) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 10:
 - a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „narodowości polskiej lub”,
 - b) w ust. 3 skreśla się wyrazy „, z wyjątkiem środków niezbędnych do przyjazdu na miejsce osiedlenia się”,
 - c) skreśla się ust. 4;

2) skreśla się art. 97;

3) w art. 102 skreśla się wyrazy „repatriacji oraz”.

Art. 41. 1. Osoba, która przed dniem wejścia w życie ustawy nabyła obywatelstwo polskie na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2000 r. Nr 28, poz. 353), może być uznana za repatrianta, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) złoży w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy wniosek o uznanie za repatrianta do wojewody właściwego ze względu na miejsce zamieszkania,
- 2) była w dniu uzyskania zezwolenia na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich lub jednego z państw powstałych po jego rozpadzie,
- 3) jest polskiego pochodzenia.

2. Za repatrianta może być również uznana osoba spełniająca łącznie następujące warunki:

- 1) złoży w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy wniosek o uznanie za repatrianta do wojewody właściwego ze względu na miejsce zamieszkania,
- 2) jest polskiego pochodzenia,
- 3) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się,
- 4) do 1991 r. zamieszkiwała na stałe, przez co najmniej 5 lat, na terytorium, o którym mowa w art. 9,
- 5) nie zachodzą co do niej okoliczności, o których mowa w art. 8 ustawy.

3. Do nabycia obywatelstwa polskiego przez niepełnoletniego pozostającego pod władzą rodzicielską osoby uznanej za repatrianta na podstawie ust. 2, stosuje się przepisy art. 7.

4. Przepisy art. 16 ust. 2—4 stosuje się odpowiednio.

Art. 42. 1. Rada Ministrów w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia ustawy ustanowi Pełnomocnika Rządu do Spraw Repatriacji, zwanego dalej „Pełnomocnikiem”.

2. Do Pełnomocnika stosuje się przepisy art. 10 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów (Dz.U. z 1999 r. Nr 82, poz. 929).

3. Pełnomocnik podejmuje działania konieczne dla realizacji przepisów ustawy, ze szczególnym uwzględnieniem repatriacji z azjatyckich terenów byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Art. 43. 1. Gminom, które zapewniły repatriantom przybyłym do Rzeczypospolitej Polskiej, w okresie od 15.05.1996 r. do dnia wejścia w życie niniejszego przepisu, lokal mieszkalny z zasobów komunalnych, udziela się w 2000 i 2001 r. dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa „Pomoc dla repatriantów” w wysokości kwoty stanowiącej równowartość iloczynu 200% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kwartale poprzedzającym dzień złożenia wniosku o udzielenie dotacji oraz liczby członków najbliższej rodziny repatrianta pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, nie mniej jednak niż 600% tego wynagrodzenia.

2. Dotacji, o której mowa w ust. 1, udziela właściwy wojewoda na wniosek gminy.

Art. 44. 1. Postępowania o wydanie wizy repatriacyjnej wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy toczą się według przepisów dotychczasowych.

2. Postępowania w sprawie udzielania pomocy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy toczą się według przepisów dotychczasowych.

Art. 45. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r., z wyjątkiem art. 43, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*